

Lantgårdsbaserade insatser: påverkan på lantbruksdjurs välfärd, lämplighet för olika patientgrupper och behov av regelverk

Olivia Brandberg Josefsson

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Etologi och djurskydd (kandidat)
Uppsala 2026

Lantgårdsbaserade insatser: påverkan på lantbruksdjurs välfärd, lämplighet för olika patientgrupper och behov av regelverk

Animal assisted interventions' effect on farm animal welfare, suitability for patient groups, and animal welfare legislation

Olivia Brandberg Josefsson

Handledare: Sofia Wilhelmsson, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Examinator: Jenny Yngvesson, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i biologi, G2E
Kurskod: EX0867
Program/utbildning: Etologi och djurskydd (kandidat)
Kursansvarig inst.: Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2026
Upphovsrätt: Inga bilder har använts

Nyckelord: Djurunderstödda insatser, djurunderstödd terapi, lantgårdsbaserade insatser, grön omsorg, lantbruksdjur, djurvälfärd, lagstiftning

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd

Abstract

Animal assisted interventions (AAI) is increasingly common as a tool in human medicine, where animals are used for therapeutic or educational purposes. Companion animals such as dogs, cats and horses have been the major species involved in these interventions. Recently, more attention has been paid to farm animals in this context, and the concept of “green care” and “care farms” is becoming more popular in some parts of the world. While some research has been done on companion animals and their welfare within AAI, the well-being of farm animals has not caught up to speed. This study aimed to examine the research done on AAI with farm animals, regarding animal welfare, different target patient groups, and the animal welfare legislation or guidelines. To do this, a literature search was conducted using three different databases. A total of 42 scientific articles were selected and used. The results showed a lack of research in the animal welfare aspect, while more studies were focused on how people with different illnesses or mental issues responded to green care. Of the available literature, rabbits were the most researched animal within welfare aspects, while goats seemed to be the most suitable for human interactions in AAI. No study reported negative consequences for people after interacting with farm animals, and most of them saw positive effects. Research has mostly been done on people with depression, personality disorders or autism, and it seems to be a suitable complement to traditional treatments for these groups. There is no legislation for farm animals specifically used in AAI, but there are international guidelines available, which are recommended to implement in Swedish standards as well. This study highlights the need for further research on this growing area, especially considering farm animal welfare.

Keywords: animal assisted intervention, animal assisted therapy, green care, care farm, farm animal, animal welfare, legislation

Innehållsförteckning

Förkortningar	7
1. Introduktion	8
1.1 Inledning.....	8
1.2 Begrepp och definitioner	8
1.3 Djur som hjälper människor	9
1.4 Djurvälstånd.....	10
1.4.1 Definition	10
1.4.2 Välstånd hos terapidjur.....	11
2. Syfte	12
3. Metod	13
3.1 Datainsamling och urval.....	13
4. Resultat	14
4.1 Lantbruksdjurs användning och välstånd inom AAI	14
4.1.1 Får, gris och fjäderfä	14
4.1.2 Getter	15
4.1.3 Nötkreatur	15
4.1.4 Kaniner.....	16
4.2 Människor och lantbruksdjur	17
4.2.1 Depression och ångest	18
4.2.2 Autism och personlighetsyndrom	19
4.2.3 Sorg och trauma	20
4.2.4 Barn	20
4.3 Djurskydd och lagstiftning	21
5. Diskussion	23
5.1 AAI och lantbruksdjurs välstånd	23
5.2 AAI på lantgårdar för olika patientgrupper	24
5.3 Lagstiftning för lantbruksdjur	25
5.4 Diskussion av metod	26
5.5 Litteraturens styrkor och svagheter.....	27
5.6 Framtida forskning	29
5.7 Samhälls- och hållbarhetsaspekter	30
5.8 Etiska aspekter.....	30
6. Slutsats	31
7. Populärvetenskaplig sammanfattning	32
8. Tack	33

Referenser.....	34
Bilaga 1.....	42
Bilaga 2.....	46

Förkortningar

Förkortning	Betydelse
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet
IAHAIO	International Association of Human-Animal Interaction Organizations
AAI	Animal Assisted Interventions
AAT	Animal Assisted Therapy
AAE	Animal Assisted Education
AAA	Animal Assisted Activities
AAC	Animal Assisted Coaching/Counseling

1. Introduktion

1.1 Inledning

Djurunderstödda insatser används som ett verktyg inom humanvården, och är fortfarande ett växande område. Psykologen Boris Levinson anses ha etablerat användningen av terapidjur (Fine, 2017), då han av en slump upptäckte att hans hund blev en trygghet för en barnpatient under deras samtal (Levinson, 1962). Det finns dokumenterad användning av djur inom vården redan 1792, samt från 1869 av sjuksköterskan Florence Nightingale (Fine *et al.*, 2019). Idag används djurunderstödda insatser inom många områden. De djurslag som främst används inom är hund (*Canis lupus familiaris*) och häst (*Equus caballus*), men även katt (*Felis catus*) och kanin (*Oryctolagus cuniculus*) förekommer.

Enligt Berget *et al.* (2021) har lantbruksdjur och gårdar använts som socialt stöd för behövande historiskt sett, något som blev svårare att erbjuda i och med skiftet från många och små till få och stora gårdar (Jordbruksverket, 2021). Detta skifte innebär fler djur per gård, och att färre personer arbetar på gårdarna och tar hand om djuren (Rushen *et al.*, 1999). Många människor i dagens samhälle har väldigt lite kontakt med lantbruksdjur. Användningen av lantgårdar kan därmed ses som en relativt ny gren inom den moderna tillämpningen av AAI, där den vuxit fram igen under de senaste decennierna (Berget *et al.*, 2021). I nuläget är Norge och Nederländerna störst inom detta, följt av bland annat Storbritannien (Berget *et al.*, 2021). Även i Sverige finns det ett flertal lantgårdar som bedriver AAI-verksamhet, med exempelvis får (*Ovis aries*), getter (*Capra hircus*), höns (*Gallus gallus domesticus*) och kaniner (Berget *et al.*, 2021).

1.2 Begrepp och definitioner

Animal assisted interventions (AAI) är ett samlingsnamn för strukturerade interaktioner mellan djur och människor, som ofta är särskilt utsatta, genom exempelvis sjukdom eller funktionsnedsättning (IAHAIO, 2018). Interaktionerna har ett socialt eller terapeutiskt syfte för de mottagande människorna (IAHAIO, 2018). AAI är ett paraplybegrepp för flera sorters interventioner; syftet kan vara terapi, utbildning och pedagogik, vård och omsorg, eller annat stöd i livet, enligt International Association of Human-Animal Interaction Organizations (IAHAIO, 2018). Animal assisted therapy (AAT), innefattar interaktioner med terapeutiskt syfte mellan djur och människa (IAHAIO, 2018). Animal assisted education, AAE, är djurinteraktioner som används för lärande och utbildning, ofta med

någon form av terapi involverat (IAHAIO, 2018). En interaktion behöver alltså inte bara passa under en av dessa begrepp, utan går in i varandra. AAA står för animal assisted activities, där djur besöker och interagerar med människor, till exempel besök på äldreboenden eller som stöd vid krissituationer (IAHAIO, 2018). Animal assisted coaching eller counseling (AAC) djurunderstödda insatser med syfte att vägleda mottagaren, ofta som ett verktyg för personlig utveckling, till exempel för att träna sin sociala förmåga (IAHAIO, 2018). Gemensamt för alla former av AAI är att någon form av djuransvarig person finns med, och när AAT och AAE utförs finns det även utbildad personal från humansidan, exempelvis vårdpersonal eller psykolog (IAHAIO, 2018). AAA kräver inte alltid detta, däremot är den djuransvariga och djuret alltid tvungna att gå någon form av utbildning för att bli certifierade och behöriga att utföra sådana aktiviteter (IAHAIO, 2018).

Nyligen har nya begrepp föreslagits. Animal assisted services (AAS) ersätter animal assisted interventions, och animal assisted treatment (AATx) istället för animal assisted therapy (Johnson Binder *et al.*, 2024). Anledningen är enligt författarna att behålla bredden på begreppen men gör dem mer specifika och tydliga, både för användning och forskning.

Främst AAI och AAT används i arbetet. På svenska används de motsvarande begreppen djurunderstödda interventioner/insatser och djurunderstödd terapi. Det finns även flera benämningar inom AAI med lantbruksdjur; vanligen används green care, eller grön omsorg på svenska. Även care farming, farm care, social farming, och therapeutic agriculture förekommer i litteraturen. På svenska kan begreppen naturbaserade eller lantgårdsbaserade insatser påträffas. Alla begrepp syftar till användningen av lantbruksdjur, växter och natur som terapeutiskt verktyg för olika målgrupper (Berget *et al.*, 2021).

På Jordbruksverkets sida för lantbruksdjur listas nötkreatur (*Bos taurus*), grisar (*Sus scrofa domesticus*), får, getter, fjäderfä (exempelvis höns) samt kanin i lantbruk (Jordbruksverket, 2026). Samtliga kommer att beröras i denna studie, med olika tyngd.

1.3 Djur som hjälper människor

AAI används för att på olika sätt gynna människor. Det finns studier som visar hur olika former av djurunderstödd terapi påverkar människor positivt. Exempelvis kan det öka livskvaliteten och minska depressionssymptom hos äldre människor med demens (Olsen *et al.*, 2016). Meints *et al.* (2016) såg lägre

stressnivåer hos skolbarn som fick umgås med hundar, jämfört med de som inte fick det. AAI kan också ha en positiv effekt på människor med autism, främst genom en utvecklad social förmåga (O’Haire, 2017). Enligt en studie av Smith *et al.* (2023) kan terapihundar bidra med trygghet, gemenskap, kommunikation och utveckling av relationer hos fängelseintagna män.

Det är också etablerat att lantbruksdjur inom grön omsorg är ett bra verktyg i vård- och terapiesammanhang (Berget *et al.*, 2008), och kan vara givande för många olika individer eller grupper med olika förutsättningar (Leck *et al.*, 2015). Litteratursammanställningen av Hassink *et al.* (2017) kom fram till att lantbruksdjuren kan ha stor påverkan på deltagarna, bland annat genom att bidra till meningsfulla aktiviteter, sociala relationer och en positiv personlig utveckling. Det är inte bara kontakten med djuren, utan även att få vistas utomhus i naturen, arbeta med kroppen och få känna värde i det man gör, som ger positiva upplevelser (Hassink *et al.*, 2017). Det kan även ha positiva effekter på lantbrukarna och djurhållarna, som får en känsla av tillfredsställelse av att hjälpa andra och se deras utveckling (Leck *et al.*, 2014).

1.4 Djurvälstånd

1.4.1 Definition

Djurvälfärd kan definieras på olika sätt. Begreppet har med tiden utvecklats från att fokusera på att undvika negativa erfarenheter till att även inkludera positiva upplevelser. “De fem friheterna” har sedan 1970-talet varit utgångspunkten för djurvälstånd: frihet från hunger och törst, obehag, smärta och skada, frihet att utföra naturliga beteenden, samt frihet från stress och rädsla (Brambell, 1965). Under 1990-talet utvecklades “de fem domänerna”, med fokus på att uppfylla positiva snarare än att undvika negativa tillstånd (Mellor & Beausoleil, 2015). Botreau *et al.* (2007) beskriver följande kriterier som grund för en välfärdsbedömning: god utfodring, god inhysning/hållning, god hälsa och utförande av för djurslaget lämpliga beteenden.

Ju längre välfärdsforskningen har kommit, desto större fokus har hamnat på livskvaliteten och de positiva aspekterna av djurets liv. Rault *et al.* (2025) definierar positiv djurvälstånd som att “djuret frodas genom övervägande positiva mentala tillstånd, och utvecklar kompetens och resiliens”. Det handlar inte bara om att tillgodose grundläggande behov, utan även att få belöningar, valmöjligheter och utföra beteenden med önskvärt resultat utifrån art och individ (Rault *et al.*, 2025).

1.4.2 Välfärd hos terapidjur

Det finns forskning kring välfärden hos de vanligare djurslagen inom djurunderstödda interventioner. Exempelvis tittade Zítek *et al.* (2025) på stressnivåerna hos terapihästar genom kortisolmätningar, och Tágata *et al.* (2026) såg att hästar som användes inom terapi verkade bli lugnare och mer lätthanterliga av att lukta på lavendel innan terapisessioner.

Glenk *et al.* (2013) studerade stressnivåer hos terapihundar, och Balogh *et al.* (2026) undersökte hur hundar upplevde fysisk kontakt med människor under terapisessioner, och såg bland annat att vissa föredrog en specifik sida att bli klappad på. En relativt ny sammanställning av forskning på terapihundars välfärd gjordes av Glenk & Foltin (2021). De såg att nya metoder används för att mäta stress och fysiologiska reaktioner, och tittade på välfärdsfaktorer som att hundarna får möjlighet att utforska och göra val, har god relation med hundföraren, och socialisering samt åldersspann för hundarna.

Eftersom dagens lantbruk innebär mindre kontakt med människor, kan djurens välfärd påverkas negativt genom att rädslan för människor ökar (Rushen *et al.*, 1999). Det är däremot inte så väl studerat hur lantbruksdjurens välfärd påverkas av kontakt med människor genom AAI.

2. Syfte

Syftet med arbetet var att sammanställa forskning som finns om djurvälstånd hos lantbruksdjur som används inom djurunderstödda insatser i lantbruksmiljö. Arbetet har undersökt om vissa grupper av patienter är mer lämpade för insatser med lantbruksdjur. Ett ytterligare syfte var att identifiera behov av ytterligare forskning och nationell lagstiftning.

Frågeställningar:

- Hur påverkas lantbruksdjurs välfärd av att delta i lantgårdsbaserade insatser?
- Visar tidigare forskning att lantgårdsbaserade insatser passar vissa patientgrupper bättre än andra?
- Vad finns det för lagstiftning och reglering kring lantbruksdjur inom djurunderstödda insatser?
- Vilka luckor och behov finns det av lagstiftning kring lantbruksdjur inom djurunderstödda insatser?

3. Metod

3.1 Datainsamling och urval

Studien genomfördes som litteraturstudie. För att sammanställa forskningsläget inom området användes tidigare forskning på lantbruksdjur inom AAI som material. För att hitta litteraturen användes databaserna Web of Science, Scopus samt SLU-bibliotekets söktjänst Primo. Se Bilaga 1 för redovisning av sökord och kombinationer som användes vid sökningar, samt urvalet av artiklar från respektive sökning.

Urval skedde främst genom artiklarnas titel, i vissa fall även från abstract. Alla artiklar som valdes lades in i ett Word-dokument. Artiklar exkluderades för att de inte var relevanta för ämnet, inte fanns tillgängliga som fulltext, inte fanns på svenska eller engelska, eller var dubletter från andra sökningar. I några fall där artiklar bedömdes vara irrelevanta var det för att de fokuserade på hästar, som inte inkluderats i denna studie. Många artiklar som valdes bort på grund av irrelevans handlade om veterinärmedicin snarare än AAI. Totalt inkluderades 42 vetenskapliga artiklar i arbetet.

För att begränsa arbetet och få ett perspektiv som går att applicera på svenska lantgårdar och lantbruksdjur exkluderades flera artiklar från andra världsdelar än Europa, samt som fokuserade på djurslag som inte vanligen används i nordiskt lantbruk (till exempel åsnor och alpackor). Vissa studier från USA och Australien användes dock för bredare perspektiv på hur patientgrupper kan påverkas, och för att det annars inte funnits många studier på djurvälstånd.

Arbetet inkluderar icke-vetenskapliga källor för att kunna koppla forskningen till de praktiska förhållanden som råder i Sverige inom området.

4. Resultat

40 artiklar hittades och valdes ut från litteratursökningarna. Ytterligare två inkluderades, som hittades genom referenser i andra artiklar. En översikt av innehållet i dessa studier, i ordningen de presenteras i resultatet, finns i Bilaga 2.

4.1 Lantbruksdjurs användning och välfärd inom lantgårdsbaserade insatser

Majoriteten handlar om hur interaktioner eller behandlingsprogram med lantbruksdjur påverkar människor (Bilaga 2), och endast 13 stycken fokuserade på djurens välfärd.

Turner (2025) betonar vikten av ett etologiskt perspektiv när man bedömer djurens välfärd i djurunderstödda insatser. Tillsammans med djurets uppfattade känslomässiga tillstånd, samt mätningen av fysiologiska parametrar (till exempel kortisol för mätning av stress, och positiva signalsubstanser så som dopamin) utgör det grunden för att kunna bedöma hur ett djur hanterar situationer. Turner fortsätter med betydelsen av etologiska studier, för att de sedan ska gå att applicera vid interventioner, eftersom beteende ofta är lättare att observera än fysiologiska parametrar. Turner nämner positiva känslotillstånd och beteenden, som att djuren leker, som viktiga tecken på god välfärd inom AAI. Kinoshita & Kauffman (2023) diskuterar avvägningen mellan människors behov eller åsikter och djurens välfärd som sker i AAI-sammanhang. Artikeln är skriven utifrån en gård i New York som fokuserar på barn med olika särskilda behov och svårigheter. Författarna betonar att alla djur inte passar som terapidjur, och djur som visar obehag eller aggression mot andra djur eller människor får flytta till andra ställen.

4.1.1 Får, gris och fjäderfä

Fem studier inkluderade får, men samtliga fokuserade på hur människor påverkades. Dessa behandlas i avsnittet om människor och lantbruksdjur.

Inga studier inkluderade grisar i någon av sökningarna, med undantag för att grisar några gånger nämns som ett av djuren på gården där studierna utförts.

Inga studier om fjäderfä inom AAI hittades, med undantag för en studie av Sargsyan *et al.* (2025). Den involverade ankor som en del av ett behandlingsprogram med djurunderstödd terapi, för personer med traumatiska hjärnskador. Effekterna verkade positiva, men studien fokuserar inte på djurväl-färden.

4.1.2 Getter

Getter verkar acceptera människor och att interagera med dem, trots att de inte fått mänsklig socialisering tidigt i livet (Janicka *et al.*, 2026). Studiens författare argumenterar dock för att regelbundna positiva interaktioner är avgörande för att getter ska fungera i och uppskatta AAI. Honorna verkade mer positiva till mänskliga interaktioner och initierade mänsklig kontakt mer än hanarna i studien (Janicka *et al.*, 2026).

En studie av Masier *et al.* (2026) drog slutsatsen att getter föredrar att först bli klappade på mitten av ryggen, men att det sedan inte är avgörande var på kroppen de blir klappade. Studien utfördes med personer som getterna redan kände. De såg även individuella skillnader mellan getterna, i hur länge och var på kroppen de föredrog att bli klappade. Författarna antog att detta berodde på getternas individuella temperament. Samma studie såg också att getterna visade samma intresse för att bli klappade i sitt stall som i sin gräshage, vilket diskuterades som att det kan innebära att de har ett högt intresse för interaktion med människor oavsett miljö och berikning. Författarna anser att det höga intresset kan tyda på att getter är ett lämpligt djurslag för AAI.

4.1.3 Nötkreatur

Inga av studierna handlade om enbart nötkreaturs välfärd inom AAI.

Compitus och Bierbower (2024) studerade interaktioner med två stutar och fokuserade både på människornas och djurens perspektiv. Utifrån stutarnas beteenden konstaterade författarna att människointeraktioner i form av AAI kan vara positivt och berikande för dem. Detta baserades på hur deltagarna uppfattade beteenden under interaktionen, som att djuren slickade på dem, kom fram till dem, och tog emot godis av dem. De såg också att de två stutarna föredrog att interagera med kvinnor över män, något som kunde bero på att de olika könen hade olika inställning och initiativtagande till interaktionerna. Compitus och

Bierbower (2024) tar också upp vikten av att de nötkreatur som ska delta i AAI har ett lämpligt temperament, både för djurens och människornas skull.

4.1.4 Kaniner

Sex studier handlar om kaniners välfärd inom AAI. De handlar inte specifikt om kaniner i lantbruksmiljö, utan i kliniska förhållanden, som vårdboenden eller skolor.

Suba-Bokodi *et al.* (2024) studerade hur kortisolnivåerna steg hos kaniner som transporterades i bilar, för att simulera att de var på väg till en AAI-session. Resultatet visade att stressnivåerna ökade av transporter, men kaninerna verkade också vänja sig och stressen minskade om de transporterades regelbundet under en minst 2 veckor. Suba-Bokodi *et al.* (2022) studerade stressnivåerna hos kaniner, genom att bedöma beteende under och efter interaktioner med främmande människor samt barn. De såg att de kaniner som hade blivit hanterade av människor som ungar hade mycket högre stresstolerans än de som inte blivit det. Författarna rekommenderar max 2 stycken 20-minuterssessioner åt gången med kaniner som är vana vid hantering. En studie såg att kaniner blev mer stressade av att bli klappade av främmande människor, både fysiologiskt och beteendemässigt, jämfört med en kontrollgrupp som inte blev klappade (Součková *et al.*, 2026). Součková *et al.* (2023) studerade kaniners beteende i tre olika situationer: på ett bord med tillgång till skydd, på samma bord med ett främmande barn bredvid, och i knät på ett främmande barn. Slutsatsen var att kaninerna uppvisade tecken på stress i större utsträckning när de satt i knät på barnen, än när de befann sig på bordet. I en annan studie spenderade kaninerna signifikant mer tid i sina bohålor, utförde färre explorativa beteenden, och åt mindre, när ett okänt barn var närvarande (Součková *et al.*, 2025). Författarna diskuterar om kaniner alls är lämpliga för AAI på grund av att de så lätt visar tecken på stress när nya människor närvarar. Loukaki *et al.* (2010) argumenterar i sin artikel om AAI-kaniners välfärd, att kaninerna bör bedömas av någon som har kunskap om kaniners biologi och beteende före, under och efter en session. Detta för att säkerställa att stress eller obehag inte uppkommer under tiden, och skulle beteendeförändringar synas bör insatsen avbrytas (Loukaki *et al.* 2010).

I två av dessa studier (Suba-Bokodi *et al.* 2024; Součková *et al.*, 2025) observerades det att kaninerna inte åt lika mycket under stressiga situationer (under transport respektive i sällskap av en okänd person). Författarna diskuterar i båda fallen att stressen hindrar kaninerna från att utföra beteenden som de annars

hade utfört; till exempel att äta. De konstaterar också att mat eller godis inte verkar göra att kaninerna upplever situationerna som mindre jobbiga.

4.2 Människor och lantbruksdjur

Av de 42 artiklarna handlade 29 om hur människor påverkas av eller upplever AAI med lantbruksdjur.

En enkätstudie av Berget & Grepperud (2011) undersökte hur effektivt läkare och psykologer ansåg att djurunderstödd terapi var för patienter med olika psykiska problem eller tillstånd. Lantbruksdjur bedömdes som nästan lika effektiva som husdjur på samtliga tillstånd. Det var enligt författarna överraskande då det inte finns lika mycket dokumenterat och forskat på lantbruksdjur som på till exempel hundar, och de förväntade sig lägre förtroende för lantbruksdjurens terapeutiska effekt på människor. Studien visade också att de som hade tidigare erfarenhet av AAI som behandlingsverktyg, hade högre förtroende för den. Författarna visste inte om det berodde på att de har positiva erfarenheter, eller att de som är mer positivt inställda till, också är mer villiga att använda sig av AAI.

Även om det finns omfattande forskning på människor inom grön omsorg och AAI, är det väldigt få studier som faktiskt fokuserar på specifika patientgrupper eller ens nämner dessa (Galardi *et al.*, 2021). Galardi *et al.* (2021) såg att endast 6 av 42 studier i deras litteraturoversikt hade tydliga resultat som visar fördelarna med djur och grön omsorg jämfört med andra behandlingsformer. De tar även upp problematiken med att artiklar använder olika begrepp för att beskriva vilken typ av miljö det handlar om, till exempel används gård och naturlig miljö som utbytbara termer, när de skulle kunna betyda två olika saker. En brist på beskrivning av omgivning och miljö gör det svårare att dra slutsatser om vad som faktiskt fungerar för djur och människor inom grön omsorg. En annan översiktsstudie såg detsamma; flera olika termer används för liknande eller samma sammanhang (García-Llorente *et al.*, 2018). Det kan dessutom bli svårt att generalisera studier från hela Europa, eftersom det kan skilja mellan sydliga och nordliga länder, i hur grön omsorg utövas (García-Llorente *et al.*, 2018). Författarna diskuterar att det är individfokuserad och hälsorelaterad terapi som utövas på gårdar i norra Europa, medan södra Europa (exempelvis Italien) har ett bredare samhällsperspektiv där lantbrukare gynnas av hjälpen och uppmärksamheten, och människor gynnas av att få arbeta och umgås med djur.

En litteraturgranskning av Murray *et al.* (2019) kom fram till att olika patientgrupper gynnas av grön omsorg på olika sätt, men inte hur och varför.

Resultaten tyder på att det har en positiv effekt på depression och ångest, men bevisen är inte tydliga nog, enligt författarna behövs mer forskning för att säkert kunna påstå detta. De anser att forskningen som de granskat är bristfällig i form av att studierna använt många olika metoder, små datamängder, olika definitioner och annat som gör det svårt att sammanställa och jämföra resultaten med varandra. För att komma framåt inom fältet bör forskningen bli mer samstämd. Iancu *et al.* (2014) granskade studier som handlade om grön omsorg för personer med olika mentala hälsoproblem. Deras slutsats var bland annat att det kanske inte passar bättre för personer med specifika sjukdomar, utan snarare för individer med olika problem som inte svarar på andra behandlingsformer. Dock såg de att det verkar ha positiva effekter på grupper med depression, schizofreni, och ångestproblematik.

Det är svårt att avgöra om det är djuren, den lugna och lantliga omgivningen, eller kombinationen av dessa som ger fördelarna av lantgårdsbaserade insatser (Galardi *et al.*, 2021) En studie har undersökt detta genom att jämföra arbete och socialisering med getter på en gård med att vistas i en botanisk trädgård (Temesi *et al.*, 2024). De såg, med hjälp av test som mätte förtroende och ångest hos deltagarna, att de ökade respektive minskade efter båda upplevelserna, men med starkare effekt efter getterna än efter trädgården. Författarna teoretiserade att arbete med djur kan bidra till ett "flow"-tillstånd, som kan minska stress och ångest.

4.2.1 Depression och ångest

Det finns studier som tyder på att människor med depression gynnas av att delta i aktiviteter på lantgårdar, både med och utan djur. Pedersen *et al.* (2012a) såg minskade depressionssymptom samt ökad själveffektivitet hos en grupp som deltog i ett 12-veckorsprogram med lantbruksdjur inom grön omsorg. Detta jämfördes med en kontrollgrupp, som inte fick samma nivå av positiva effekter. Pedersen *et al.* (2012b) utförde en intervjustudie med personer med depression som slutfört AAI med lantbruksdjur på gårdar; de såg tydligt att det bidrog till ökad självkänsla, samhörighet med både lantbrukaren och djuren, ökad känsla av att få göra nytta, och att det fysiska arbetet dämpade jobbiga tankar, samt gav andra positiva effekter som hjälpte dem att hantera sin depression.

Berget *et al.* (2011) undersökte effekterna på ångest och depression hos en grupp som fick behandlingsprogram med lantbruksdjur, och en kontrollgrupp som inte fick det. Ångesten minskade under halvåret efter behandlingen, medan depressionen inte blev signifikant bättre än för kontrollgruppen. Detta var utöver psykiatrisk vård som deltagarna redan fick, så AAI:n kan enligt resultaten

potentiellt användas för att höja effekterna av behandling av ångest. En nyare studie från Berget *et al.* (2023) visar på minskade ångestnivåer hos friska personer som fick umgås med och borsta kor i 15 minuter. Däremot sågs inget tydligt eller signifikant samband mellan interaktionen och nivåerna av oxytocin hos deltagarna.

4.2.2 Autism och personlighetsyndrom

Djurunderstödd terapi och naturbaserade insatser kan enligt vissa studier vara ett bra verktyg för personer med autism och sociala svårigheter. Gunnarsson *et al.* (2024) såg positiva effekter direkt efter interventionerna, som skedde på en svensk gård med bland annat hästar, får och höns. Deltagarna fick till exempel borsta och ta hand om djuren, och upplevde att det var en meningsfull aktivitet som skapade trygghet och struktur i vardagen. En uppföljning ett år senare visade att majoriteten av deltagarna upplevde förbättringar i sitt liv, både med sysselsättning och socialt (Holmberg & Gunnarsson 2025). Dolecheck *et al.* (2024) såg en ökad känsla av normalitet, samt positiva effekter på socialt beteende och självreglering av sitt beteende hos barn med autism, som observerades av föräldrarna.

Scholl *et al.* (2008) såg positiva förändringar i beteende hos personer med funktionsvariationer efter interaktioner med getter. Förändringen syntes bara i själva interaktionen, inte i andra sammanhang. Schmid *et al.* (2024) såg även positiva effekter på psykiatriska patienter som deltog i en AAI-session med får. En uppföljande studie gjordes med substansbruks- och borderline-patienter, där resultaten också visade positiva effekter av en interaktion med får (Schmid *et al.*, 2025). Djurunderstödd terapi med lantbruksdjur kan även öka självständigheten och "coping ability" hos patienter med ångest, schizofreni, och personlighetssyndrom (Berget *et al.*, 2008). Studien såg dock ingen ökad livskvalitet för patienterna efter behandlingen.

Granerud och Eriksson (2014) såg positiva resultat av grön omsorg hos personerna de intervjuade i sin studie. Både personer med psykisk ohälsa och drogberoende blev hjälpta på olika sätt, och de upplevde bland annat att de fick samarbeta, bidra till djurens liv och lära sig saker av arbetet. Patienter med schizofreni som fick ta hand om får under en dag uppvisade bättre mående högre ökning av oxytocinnivåer än de som fick vanlig psykiatrisk vård (Schimizu *et al.*, 2024). En studie av Shimizu *et al.* (2023) såg potentiellt positiva fysiologiska effekter på schizofreni-patienter som deltog i AAI med får under en dag. Berget *et al.* (2007) utförde en studie som inkluderade personer med schizofreni,

personlighetssyndrom och ångestproblematik. De deltog i AAI och arbetade med lantbruksdjur, och arbetet med djuren blev mer effektivt och välgjort under perioden (Berget *et al.*, 2007). Enligt författarna kan det bero på att man mår bättre och därför utför arbetet bättre. Studien visade även på minskad ångest hos deltagarna.

4.2.3 Sorg och trauma

Enligt Cacciatore *et al.* (2020) kan grön omsorg stötta personer som upplevt sorg och trauma av att förlora en närstående, där djuren är en central del av det upplevda stödet. Intervjuer med deltagare i studien visar att det blir som en form av terapi, utan att det riktigt känns som ett terapisaftal. Gorman och Cacciatore (2023) utförde en studie där lantbruksdjur hade en positiv påverkan på människor med tidigare psykiskt trauma. Enligt deltagarna i studien verkar djur som själva har en traumatisk historia, som i detta fall hemlöshet, vanvård eller hunger, kunna bidra extra mycket, genom att personerna kan relatera till och bli inspirerade av djurets individuella erfarenheter och återhämtning från dessa. En studie av Schramm *et al.* (2022) inkluderade patienter med depression och barndomstrauma. De såg positiva effekter på mående och livskvalitet efter behandlingsprogram som inkluderade interaktioner med får. Temesi *et al.* (2024) diskuterar också att arbete med lantbruksdjur kan verka terapeutiskt för personer med sociala fobier eller andra psykiska problem kopplade till förtroende för människor.

4.2.4 Barn

Lantbruksdjur så som kor, grisar, getter och kaniner hade en tydlig terapeutisk effekt för barn med olika akademiska eller psykiska svårigheter (Mallon, 1994). Novotná *et al.* (2025) utförde en studie på barn i åldern 9–11 där grupper fick undervisning på en gård med lantbruksdjur, medan kontrollgrupper fick liknande undervisning fast i ett klassrum utan djur. De hade liknande resultat på testet som gjordes direkt efter, men de som fått undervisning med djuren fick bättre resultat på ett test som gjordes en månad efteråt. En studie med likartat upplägg av Malariková *et al.* (2023) såg att eleverna som fick vara på en gård hade något sämre resultat direkt efteråt, men något bättre efter två veckor. Efter en respektive sex månader var resultaten samma som klassrums-eleverna.

En litteraturstudie av Downes *et al.* (2016) skulle granska artiklar om grön omsorgs påverkan på anknytning hos barn och ungdomar på fosterhem, men

hittade inga artiklar på ämnet. I en annan översiktsstudie om naturbaserade insatser för barn och ungdomar var det endast 3 av 84 studier som inkluderade lantbruksdjur (Overbey *et al.*, 2023).

4.3 Djurskydd och lagstiftning

En tysk enkätstudie visar att professionella AAI-utövare anser djurvälstånd som väldigt viktigt (Ameli *et al.*, 2023). De anser också sig själva som kvalificerade att bedöma välfärden genom djurens beteende och vidta nödvändiga åtgärder för att undvika dålig välfärd. Författarna till studien diskuterar dock bristen på forskning kring djurvälstånd inom AAI, och att det behövs mer underlag för att säkert påstå att utövarna faktiskt har tillräckligt med kunskap.

Det finns ingen specifik lagstiftning att förhålla sig till i AAI-sammanhang inom Sverige, förutom de föreskrifter och allmänna råd som finns beskrivna för respektive djurslag, djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66). Däremot krävs en genomförd utbildning för att bli en godkänd Grön Arena-gård i Sverige; ett koncept från Hushållssällskapet för lantbrukare som vill integrera sitt lantbruk med grön omsorg. Denna utbildning är cirka 6 dagar lång, och utförs under 6 månader (Hushållningssällskapet, 2026). Kontaktpersonen för Grön Arena på Hushållningssällskapet har inte svarat på ett mejl med frågan om det finns utbildning eller regler kring djurvälstånd inom Grön Arena.

International Association of Human-Animal Interaction Organizations, IAHAIO, har riktlinjer för djurvälstånd (IAHAIO, 2018), inklusive specifika för lantbruksdjur som ingår i djurunderstödda insatser (IAHAIO, 2021). De djurslag som ingår som lantbruksdjur är åsnor, får, getter, kor, kameldjur, grisar, höns, och kaniner. Riktlinjerna innehåller både allmänna rekommendationer för samtliga djurslag, och djurslagsspecifika. Till exempel bör både veterinär och etolog bedöma att varje individuellt djur är lämpligt innan de deltar i AAI, och regelbundna hälsokontroller bör genomföras. Veterinär och etolog, eller annan djurexpert, bör också finnas lättillgängliga om behov uppstår. I de specifika rekommendationerna står bland annat hur många minuter eller timmar per dag, samt dagar per vecka, som djur bör ingå i interventioner med människor. Det står även att djuren bör hållas så att naturliga beteenden kan utföras, i lämpliga sociala förhållanden med artfränder och hur man som människa bör bete sig kring djuren (IAHAIO, 2021). De hänvisar till tidigare studier om djurslagens naturliga beteenden och behov, exempelvis Drees och Stephan (2021). Enligt deras White Paper, en detaljerad rapport med information och åsikter kring ämnet (IAHAIO, 2018), ska de som erbjuder AAI vara utbildade inom djurs beteende för att kunna

hantera dem väl, samt kunna upptäcka om djuren uttrycker obehag eller liknande. Dessa riktlinjer anses som “best practice”, och behöver följas av alla organisationer som är medlemmar (IAHAIO, 2026a). Eftersom det är en internationell organisation, finns det medlemmar i hela världen, många av dem i Europa. Inga medlemsorganisationer från Sverige är registrerade, utan närmast i grannlandet Norge (IAHAIO, 2026b).

5. Diskussion

5.1 AAI och lantbruksdjurs välfärd

Sammanfattningsvis finns inte mycket forskning på just välfärden hos lantbruksdjur som ingår i AAI. Den forskning som finns inom grön omsorg är främst fokuserad på människors upplevelser, effekter och behov. Det kan förklaras med att konceptet finns för att bidra till människors hälsa och välbefinnande, men forskning på djurvälferden behövs ändå för att säkerställa att djuren som deltar inte behöver utstå stress, smärta eller annat obehag. Utifrån definitionen av djurvälferd som nämns i introduktionen, är det också intressant hur djuren påverkas utifrån faktorer som stress, kontroll, valmöjlighet, och ur ett socialt perspektiv. Det handlar inte bara om att djuren ska tolerera det, utan att de ska trivas i situationer med nya människor.

Det djurslag som var bäst representerat vad gäller djurvälferd var kaniner, där det fanns relativt många studier. Det kan förklaras av att de inte bara används inom AAI i lantbruksmiljö, utan i kliniska situationer, vilket speglas i forskningen. Även om studierna som fokuserade på kaniners välfärd inte skedde i lantbruksmiljö kan några slutsatser dras utifrån dem ändå. I samtliga studier uppvisade kaninerna någon form av stressrespons på närvaro av eller fysisk kontakt med okända människor, vilket sker under i princip alla AAI-interaktioner. Om kaniner ska användas i insatser i lantbruksmiljö bör det alltså ske med så få nya människor som möjligt, och enligt rekommendation från Suba-Bokodi *et al.* (2022) endast 20 minuter åt gången. Det är även viktigt att kaninerna är vana vid mänsklig hantering, helst tidigt i livet, för att de inte ska uppleva det som stressande. Ett förslag är att man nyttjar stora ytor som ofta finns på lantgårdar, till exempel rasthagar, där kaninerna själva kan välja att hålla avstånd eller närma sig personer.

Kor och getter inkluderades i vissa studier, men oftast inte med fokus på välfärd. Eftersom de verkar användas i studier som fokuserar på effekten på människor, kan man anta att de också används i verkligheten, och därför bör det forskas på hur deras välfärd påverkas. Getter verkar utifrån studierna som ett lämpligt djurslag för AAI, men det är viktigt att de är vana vid och har positiva erfarenheter av interaktion med människor. Tidigare studier på andra lantbruksdjur visar även vikten av positiva interaktioner med människor för att undvika rädsla och främja positiva relationer till människor (exempelvis Tallet *et al.* (2014), Munoz *et al.* (2019), och Hayes *et al.* (2021)). Även om dessa studier inte utfördes i samband med AAI, kan resultaten användas för att minimera stress och rädsla hos de djur som deltar i insatser med människor; använd djur som är

vana vid och uppskattar positiv mänsklig hantering och beröring. Djurunderstödda insatser med lantbruksdjur sker oftast på gårdarna där djuren lever, och risken är att djuren inte väljs utifrån lämplighet.

Ingen litteratur hittades på grisar eller fjäderfä inom grön omsorg. Kanske beror det på att dessa djurslag inte används inom AAI, eller i alla fall inte i så stor utsträckning att det syns i forskningen. I de studier där flera djurslag deltog var grisar nämnda ett fåtal gånger, och ibland nämndes höns som ett djurslag som fanns på gården där studien utfördes. Dessa djurslag deltar i djurunderstödda insatser i Sverige (Berget *et al.*, 2021), och forskning på dessa djurslag behövs också. Får användes i flera studier, och det finns alltså en anledning att undersöka även deras välfärd närmre.

Ett förslag är att en utbildad etolog eller person med motsvarande kunskap om djurs beteenden deltar under interventioner, eller så bör lantbrukaren och/eller vårdpersonalen utbildas för att kunna bedöma djurens stress- och välfärdsnivå. Turner (2025) poängterar att fysiologiska mätningar på djuren kan vara dyra och svåra att utföra under faktiska interventioner, men förslagsvis skulle de kunna utföras i studier för att kunna tillämpa underlaget i praktiken. Hantering av och interaktion med djuren kan ske utifrån existerande kunskap om djurs välfärd och preferenser, för att minimera stress och obehag. För att säkerställa detta behövs mer forskning fokuserad på djuren under just AAI-förhållanden.

5.2 AAI på lantgårdar för olika patientgrupper

Baserat på litteraturen i detta arbete verkar grön omsorg vara ett värdefullt verktyg för personer med olika mentala svårigheter, särskilt i dagens samhälle där många är mer distanserade från lantbruksdjuren. Flera av studierna visar att det fungerar bra för personer med depression eller autism (exempelvis Berget *et al.*, 2011; Holmberg & Gunnarsson, 2025) men det finns inga studier som visar att det inte fungerar för andra grupper. Tvärtom finns studier som tyder på att det kan vara gynnsamt för flera grupper i samhället, exempelvis med positiva effekter på patienter med schizofreni och andra personlighetssyndrom, barn med olika svårigheter, och personer med sorg och trauma. Utifrån denna forskning kan det sägas att främst depression verkar vara en lämplig patientgrupp för lantgårdsbaserade insatser. Det är dock svårt att säga om det beror på att forskningen råkat fokuserat på denna patientgrupp, eller om det skulle kunna passa bättre för andra grupper.

Det fanns relativt lite forskning som fokuserade på barn. Några av studierna som inkluderade personer med autism inkluderade barn, där grön omsorg verkar fungera bra. Nya studier har publicerats sedan 2016, då Downes *et al.* Inte hittade några studier på fosterbarns anknytning och grön omsorg. Men endast två andra studier av alla i detta arbete handlade om barn (Malariková *et al.*, 2023; Novotná *et al.*, 2025), vilket kanske talar för att det fortfarande forskas väldigt lite på området. Det är viktigt att påpeka att inga sökningar gjorde specifikt på barn inom grön omsorg, så det är möjligt att det finns mer än det som hittats.

Specifikt getter verkar ge positiva effekter för människor, men det är också främst getter som använts som enskilda djurslag i dessa studier. Det är möjligt att andra djurslag ger samma positiva effekt, men att det inte har studerats. Många av studierna berör flera sorters lantbruksdjur där det inte framgår vilka djur som ger vilken effekt.

Det är svårt att säga att det är djuren som ger den positiva effekten, och inte helhetsupplevelsen som inkluderar att vistas ute i naturen, ta hand om växter och djur, samt utföra fysisk aktivitet – detta diskuteras av Galardi *et al.* (2021). Utgår man från Temesi *et al.* (2024) kan man argumentera att interventioner med getter kan gynna människor mer än att endast vistas i naturen utan kontakt med djur. Denna studie gjordes dock på friska människor, så det är inte säkert att resultatet kan överföras på grupper med olika psykiska sjukdomar. Utifrån detta är det alltså positivt att vistas bland lantbruksdjur för att få en starkare effekt av naturbaserade insatser. Det kan användas som underlag för att arbeta förebyggande mot till exempel psykiska sjukdomar, om friska människor får chansen att delta i AAI med lantbruksdjur, eller vistas mer i naturen.

Sammanfattningsvis kommer många studier fram till att deltagarna gynnas av behandlingar som inkluderar grön omsorg genom social utveckling, lugn och trygghet, meningsfullhet, utveckling av förmågor, fysisk aktivitet, vistelse i naturen och att få visa omsorg. Detta verkar vara generella positiva effekter som återfinns oavsett vilken problematik personerna har. Att bryta sina mönster i vardagen, träffa andra och få känna ett syfte bidrar till ökat välmående i majoriteten av studierna.

5.3 Lagstiftning för lantbruksdjur

Eftersom det inte finns någon djurskyddslagstiftning kring djurs välfärd inom AAI i Sverige, är den stora luckan att fylla att faktiskt ha riktlinjer att följa. Kanske kan det anses räcka med det som står i föreskrifterna för specifika

djurslag. Risken är dock att välfärdsproblem som kan uppstå under och efter själva insatserna försummas. Riktlinjerna som finns tillgängliga från IAHAIO är endast ett krav att följa om en organisation eller företag är medlem.

Ett förslag är att Grön Arena ansluter sig till IAHAIO:s riktlinjer för djurvälstånd, som inkluderar specifika anvisningar för lantbruksdjur. Det är oklart om någon form av riktlinjer finns internt hos Grön Arena, eller om det ingår i den utbildning som ges för att bli en certifierad Grön Arena-gård. Om det är så att det inte redan finns, bör det tillsättas regelverk utifrån forskning som finns på de djurslag som inkluderas i lantbruk.

Förslagsvis kan även föreskrifter och allmänna råd för djur som används inom djurunderstödda insatser införas i svensk lagstiftning. Exempelvis kan tidsbegränsningar för djurens insatser föreslås. Det krävs dock vetenskapligt underlag på de djurslag som används och deras behov under insatser, vilket inte finns för lantbruksdjuren.

En stor del av hur välfärden påverkas handlar om hur människorna betar sig, och vilka instruktioner de fått innan, samt hur kunnig lantbrukaren är om djurens beteenden och individuella behov. Någon form av riktlinjer eller protokoll för den ansvariga kan säkerställa att insatserna sker tryggt.

5.4 Diskussion av metod

Arbetet utfördes som litteraturstudie, vilket innebär att redan publicerad forskning sammanställdes. Resultatet är baserat på det som dessa studier har valt att undersöka. Alltså är det möjligt att det finns fler välfärdsaspekter och samband som inte tagits med här, för att det inte är studerat eller publicerat. Det är också möjligt att artiklar som exkluderades av någon anledning innehöll relevant information för arbetet. Däremot genomfördes en strukturerad och bred litteratursökning och utifrån detta kan resultatet anses som en representativ sammanställning av ämnet. Fördelen med en litteraturstudie är att det ger möjlighet till en bred överblick av all forskning som finns i nuläget, dock med risken att man missar något eller inte kan ta med allt på grund av avgränsning inom arbetet.

Något som hade kunnat göras ännu mer noggrant är att använda samtliga begrepp och fler kombinationer av begreppen, för att hitta så många studier som möjligt. Översiktsartiklar inom ämnet hade kunnat bidra med inspiration till begrepp, kombinationer och sökmetoder. Men att det inte finns ett gemensamt begrepp, utan istället flera, gör det svårare att hitta all litteratur. Flera av de sökningar som

gjordes med relevanta begrepp gav inte några relevanta träffar, vilket kan bero på att det inte finns forskning eller att olika begrepp används.

5.5 Litteraturens styrkor och svagheter

Tanken med detta arbete var att det ska gå att applicera resultaten på svenska förhållanden. Många av studierna är från Norge eller övriga Europa, vilket ger ett relevant underlag att applicera på Sverige. Några studier från andra världsdelar inkluderades, men är fortfarande utförda i västvärlden, vilket innebär några likheter för djur och människor. Däremot har länder olika välfärdssystem för människor, djurhållning och klimat. Hur djuren påverkas stress- och beteendemässigt borde dock gå att applicera i Sverige. Att människor med olika psykiska svårigheter påverkas positivt av grön omsorg i olika delar av världen, inklusive Norden, stärker att det borde fungera i Sverige. Det bör noteras att även södra Europa kan skilja sig från norra, men det verkar fungera bra oavsett.

Flera av studierna som använts är publicerade i tidskriften *Animals* (Hassink *et al.*, 2017; Ameli *et al.*, 2023; Janicka *et al.*, 2026; Masier *et al.*, 2026 etc.). Multidisciplinary Digital Publishing Institute, MDPI, som ger ut denna tidskrift, har anklagats för att ha tveksamma kriterier för att acceptera artiklar, och anses inte högt vetenskapligt betrodd (Predatory Journals, 2025). Eftersom så få studier var publicerade på djurvälstånd totalt sett, togs dessa med ändå, med vetskapen om att de kanske innehåller svagheter. De hade dock också styrkor; Masier *et al.* (2026) beskrev och diskuterade sin metod väl, och Hassink *et al.* (2017) hade Berget som medförfattare, som har publicerat många studier om AAI i andra tidskrifter.

Vissa studier hade begränsningar, exempelvis små datamängder. Till exempel hade Pedersen *et al.* (2012) få personer i sin studie om depression, endast 8 personer deltog i Berget *et al.* (2007), och Compitus och Bierbower (2024) inkluderade 2 kor och 11 personer. Det blir svårt att dra slutsatser om hur effektiva behandlingarna faktiskt är för olika patientgrupper, och hur det kan skilja sig i större populationer, samt hur djuren påverkas, när det är så få individer studierna baserats på. I flera fall nämner studierna inte vilka djurslag, eller hur många av varje djurslag, som ingår (exempelvis Cacciatore *et al.*, 2020). Det blir utifrån de studierna svårt att särskilja om olika djurslag påverkas på olika sätt, eller påverkar människorna som deltar på olika sätt. Studier där enskilda djurslag används eller där det är tydligt hur många av varje, och vilka interaktioner med varje djurslag som utförs, hade gett en tydligare bild.

Många studier använder sig av kvalitativa metoder, med intervjuer eller observationer utifrån ett fåtal personer. Det är en bra metod för att komma på djupet och förstå hur grön omsorg kan påverka de personer som deltar, och hur det kan variera mellan personer. Däremot kan det vara negativt att inte veta hur det ser ut statistiskt, och nästan ingen studie inkluderar någon form av övergripande undersökning. Många studier beskriver att de kontaktar personer som har deltagit i olika program för grön omsorg. Ofta är dessa insatser för ett fåtal personer åt gången, och det hade i så fall tagit lång tid att samla in en större mängd data. Det är förståeligt att många studier är kvalitativa snarare än kvantitativa, men det optimala scenariot hade kanske varit att få både kvantitativ och kvalitativ data.

Flera studier hade väldigt väl utförda metoder, med pålitliga resultat, vilket styrker slutsatserna i arbetet. Berget *et al.* (2011) utförde (enligt författarna) den första randomiserade och kontrollerade uppföljningsstudien med lantbruksdjur och AAI. De berättar att organiseringen av studien har bidragit till ökat samarbete mellan vårdinstitutioner och lantbrukare, samt integrering av grön omsorg i traditionella vårdsammanhang. Detta är förmodligen något som flera av studierna har åstadkommit, vilket kan ses som positivt för utvecklingen av kunskap och rutiner inom ämnet. Ökat intresse leder ofta till mer forskning, som förhoppningsvis blir en positiv spiral.

Även om studier har väl genomförda metoder kan det vara svårt att dra sammanlagda slutsatser utifrån dessa, eftersom de har olika intensitet och längd på interventionerna. Vissa studier pågick i 12 veckor, medan andra bara undersökte interaktioner under en dag, och några få hade upp till ett års längd på insatsen. Hur mycket och ofta de sker har antagligen en påverkan både på människorna och djuren som ingår, vilket kan ge olika resultat. Det riskerar alltså att bli en svaghet när det kommer till sammanställning av flera studier. Däremot är det positivt att både kort- och långvariga studier görs, för att se hur det påverkar patienter och djurvälstånd.

Eftersom AAI med lantbruksdjur är ett relativt nytt område är mycket av forskningen som finns ny, vilket kan öka trovärdigheten på arbetets resultat. Dock innebär det också att forskningen kanske inte har hunnit så långt, vilket också är en av anledningarna till att detta arbete görs. Det finns inte många etablerade metoder eller rutiner för att kontrollera djurvälståndet eller andra aspekter av AAI med lantbruksdjur. Förmodligen kommer framtida studier komplettera det som idag är känt om ämnet, både för djuren och människornas nytta.

5.6 Framtida forskning

Det är tydligt att ytterligare forskning behövs för att säkerställa en god djurvälstånd för lantbruksdjur inom djurunderstödda interventioner. Både kort- och långsiktiga konsekvenser för djuren, och fysiologiska och beteendemässiga parametrar bör undersökas. Beteendestudier som sker före, under och efter interventioner hade kunnat bidra till ytterligare information om hur djuren hanterar dessa potentiellt stressande och ovana situationer. Förslag på frågeställningar som kan bidra till ökad kunskap om välfärden är:

- Hur påverkas olika fysiologiska parametrar (exempelvis kortisolnivåerna) hos olika lantbruksdjur av att delta i lantgårdsbaserade insatser?
- Finns det en gräns när det blir för intensivt för olika djurslag, till exempel antal timmar eller antal främmande människor per dag/vecka?

Studier på kaniners stressrespons av interaktion med eller närvaro av främmande människor bör undersökas på större ytor, för att säkerställa att det är möjligt att använda kaniner i AAI om de själva kan välja att närma sig personerna. De djurslag som inte har forskningsunderlag, som grisar och höns, bör med fördel forskas mer på om de ska användas inom AAI. Även de djurslag som finns representerade i välfärdsforskningen, som kor och getter, bör fortsätta studeras eftersom det underlag som finns är litet.

Angående olika patientgrupper verkar potential finnas för många av dem. Studier som jämför olika kategorier av deltagare, med olika problem eller svårigheter, utifrån samma behandling eller program, hade kunnat ge ytterligare information kring vilka patientgrupper som AAI med lantbruksdjur passar bäst för. Iancu *et al.* (2015) är ett exempel på en sådan sammanställning, men det hade kunnat göras studier med likvärdiga metoder för tydligare resultat. Som de själva nämner är deras underlag brokigt, exempelvis har vissa studier en kontrollgrupp och andra inte. Litteraturstudier på ämnet, även denna studie, verkar komma fram till samma slutsats: det behövs mer forskning och systematisk sammanställning av forskningen för att det ska ge tydliga resultat och användbar information för framtida lantgårdsbaserade insatser.

Framtida forskning hade kunnat fokusera på barn inom AAI med lantbruksdjur, både för utbildning och som terapi, för att utveckla kunskapen och möjligheterna att använda det som hjälpmedel. Det skulle behöva undersökas hur barn med olika svårigheter och personligheter påverkas av lantbruksdjur inom undervisning, för att säkert påstå att det är ett bra verktyg.

5.7 Samhälls- och hållbarhetsaspekter

En del av detta arbete fokuserade på olika patientgrupper och användningen av grön omsorg som behandling. Antagligen blir det positivt för lantbrukaren, om tjänsterna genererar inkomst och kontakt med andra delar av samhället, samt för deltagarna som förhoppningsvis får positiva upplevelser och effekter. Enligt studierna i detta arbete kan det stötta sociala förmågor, vilket blir positivt för enskilda individers välmående, men även för samhället om det gör att individerna kan integreras mer i samhället. Grön omsorg som gör att personer kan komma ut i arbetslivet innebär även ekonomisk hållbarhet, både för dessa personer, men även för samhället. Det finns potential för personer som deltar i behandlingar med grön omsorg, och kostar pengar för stat eller kommun, att tjäna pengar och betala skatt. Ju fler som deltar och upplever positiva mentala och sociala effekter, desto större samhällspåverkan blir det. Det kan dessutom innebära en avlastning på vård och omsorg, som sägs vara överbelastat, om fler patienter får delta i behandlingar på lantgårdar där lantbrukare är ansvariga.

5.8 Etiska aspekter

AAI kan kopplas till djuretik, eftersom konceptet bygger på att utnyttja djur för människors nytta eller välmående. Det i sig kan anses rätt eller fel, oavsett hur djuret mår av detta. Enligt pliktetiken är det bara mot människor vi har moraliska plikter (Sveriges 3R-center, 2026), och utnyttjandet av djuren rättfärdigas genom att vi har för avsikt att hjälpa människor. Simonato *et al.* (2020) föreslår att man, förutom de 3 R:en utvecklade för försöksdjur, också tillämpar ett fjärde R: Relationship. Författarna argumenterar att det är relationen mellan djur och människa, inte bara själva djuret, som är viktigt i djurunderstödda insatser. Denna bör därför tas hänsyn till när djurvälferden diskuteras i dessa sammanhang.

Det kan argumenteras för att djuren inte blir negativt påverkade av insatserna, men det är svårt att styrka påståendet när arbetets slutsats är att det inte finns tillräckligt med forskning för att säkerställa att alla lantbruksdjur trivs med dessa insatser.

Scholl *et al.* (2008) rapporterade viss aggression hos deltagare mot getterna i studien, vilket skulle kunna påverka getterna negativt genom smärta, rädsla eller stress. Välfärden kan inte garanteras när oberäkneliga eller okända personer deltar i studier eller insatser. Individer eller grupper som riskerar att uppvisa aggression är kanske inte lämpliga för AAI ur djurskyddssynpunkt.

6. Slutsats

Syftet med arbetet var att sammanställa forskning som finns om lantbruksdjurs välfärd inom AAI. Alla frågeställningar besvarades, även om det inte fanns detaljerade svar på allt, och ytterligare forskning behövs inom främst djurvälståndsområdet. Vidare undersöktes också hur olika patientgrupper påverkas av AAI med lantbruksdjur. På humansidan finns det betydligt mer forskningsunderlag, vilket inte är förvånande eftersom AAI finns till för människor. Grön omsorg har en positiv effekt på alla testade patientgrupper, med starkast stöd för depression och autism. Slutligen finns det bristfällig lagstiftning och reglering för lantbruksdjur inom djurunderstödda insatser i Sverige, men internationella riktlinjer finns att följa. Utifrån arbetet föreslås att dessa, eller liknande regler, anammas av svenska organisationer som erbjuder lantgårdsbaserade insatser.

Utifrån de positiva effekter som lantgårdsbaserade insatser har på människor, och med mer forskning och reglering kring djurvälståndet, kan det vara ett användbart sätt att gynna individer i samhället, både deltagare och lantbrukare. Förhoppningsvis kommer nyetablerade begrepp innebära att forskningen blir mer samstämmig i sitt språkbruk, vilket gör det lättare att samarbeta samt hitta publicerad litteratur. Detta arbete kan ses som en sammanställning av den forskning som finns på ämnet, samt vad som saknas och bör undersökas ytterligare.

7. Populärvetenskaplig sammanfattning

Djurunderstödda insatser, på engelska animal assisted interventions (AAI), är ett samlingsbegrepp för terapi, utbildning och aktiviteter för människor som inkluderar djur. De vanligaste djurslagen som används i AAI är sällskapsdjur som hundar, katter och hästar. De senaste decennierna har även lantbruksdjur använts i så kallad grön omsorg, eller lantgårdsbaserade insatser. Där sker insatserna på lantgårdar, och inkluderar arbete eller interaktion med djuren och naturen.

Det finns forskning på hur sällskapsdjurens välfärd påverkas av AAI, men inte lika mycket för lantbruksdjuren. Syftet med denna studie var därför att undersöka vilken forskning som finns och vad den säger om lantbruksdjurens välfärd i djurunderstödda insatser. Studien undersökte även om forskning visar att olika patientgrupper passar bättre eller sämre för insatser med lantbruksdjur. Detta gjordes genom att söka litteratur i tre olika databaser, och totalt hittades 42 studier som sedan användes i arbetet. Lagstiftning och regelverk för djurvälfärd inom AAI granskades också.

Resultatet av studien visar att det finns väldigt lite forskning på hur lantbruksdjuren påverkas av att delta i AAI. Av de djurslag som inkluderades, utfördes flest studier på kaniner, men detta beror på att kaniner även används i AAI utanför lantmiljö. Utifrån den forskning som fanns, verkar getter mest lämpade för AAI, och kaniner mindre lämpliga. Djuren som används inom AAI bör vara vana vid och positiva till mänsklig interaktion. De flesta studierna var fokuserade på hur människor påverkades av insatser med lantbruksdjur. Effekterna var mer eller mindre positiva i samtliga studier, men det fanns starkast belägg för att det gynnar patienter med autism, depression och schizofreni eller andra personlighetssyndrom. Forskningen visar att grön omsorg kan vara ett bra komplement till den vård som patienterna redan får. Personer med risk för utåtagerande aggression är dock inte lämpliga som AAI-patienter ur djurskyddsperspektiv. Slutligen hittades ingen svensk lagstiftning som är specifikt riktad mot djur som används inom AAI, men internationella riktlinjer finns. De appliceras inte i Sverige idag, men denna studie föreslår att dessa, eller liknande regler baserade på forskning, inkluderas i svenska system för djurens skull.

Studien visar tydligt att ytterligare forskning behövs på ämnet, framför allt kring djurens välfärd. Förslagsvis bör de olika djurslagens beteende och fysiologi studeras i AAI-situationer för att se om djuren upplever stress eller obehag av insatserna.

8. Tack

Jag vill rikta ett stort tack till min handledare Sofia Wilhelmsson som har bidragit med hjälp, tips och stöd under hela arbetet. Tack även till min kritiska vän Rebecca och alla klasskamrater för hjälp och gemenskap under arbetets gång. Slutligen vill jag tacka familj, pojkvän, vänner och rumskompis för stöd och välbehövda distraktioner under arbetet.

Referenser

Ameli, K., Braun, T.F. & Krämer, S. (2023). Animal-Assisted Interventions and Animal Welfare—An Exploratory Survey in Germany. *Animals (Basel)*, 13 (8).

Balogh, A., Bamli, R., Topál, J. & Kis, A. (2026). Investigating dogs' (Canis familiaris) tactile side preference in a therapy-like session. *Applied animal behaviour science*, 300.

Berget, B., Ekeberg, Ø. & Braastad, B.O. (2008). Animal-assisted therapy with farm animals for persons with psychiatric disorders: effects on self-efficacy, coping ability and quality of life, a randomized controlled trial. *Clinical practice and epidemiology in mental health*, 4 (1).

Berget, B., Ekeberg, Ø., Pedersen, I. & Braastad, B.O. (2011). Animal-Assisted Therapy with Farm Animals for Persons with Psychiatric Disorders: Effects on Anxiety and Depression, a Randomized Controlled Trial. *Occupational therapy in mental health*, 27 (1), 50–64.

Berget, B. & Grepperud, S. (2011). Animal-Assisted Interventions for psychiatric patients: Beliefs in treatment effects among practitioners. *European journal of integrative medicine*, 3 (2), e91–e96.

Berget, B., Höglund, J., Yrjas, C., Lidfors, L. & Sveriges lantbruksuniversitet SLU Future One Health (2021). *Lantgården som resurs för samhället och organisationen av dess välfärdsinsatser*. SLU Future One Health.
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:slu:epsilon-p-114566>

Berget, B., Skarsaune, I., Ekeberg, Ø. & Braastad, B.O. (2007). Humans with Mental Disorders Working with Farm Animals: A Behavioral Study. *Occupational therapy in mental health*, 23 (2), 101–117.

Berget, B., Vas, J., Pedersen, G., Uvnäs-Moberg, K. & Newberry, R.C. (2023). Oxytocin levels and self-reported anxiety during interactions between humans and cows. *Frontiers in psychology*, 14.

Botreau, R., Vessier, I., Butterworth, A., Bracke, M.B.M. & Keeling, L.J. (2007). Definition of criteria for overall assessment of animal welfare. *Animal welfare*, 16 (2), 225–228.

Brambell, F.W.R. (1965). Chairman. *Report of the Technical Committee to Enquire into the Welfare of Animals Kept Under Intensive Livestock Husbandry Systems*. Cmnd 2836. H.M.S.O., London.

Cacciatore, J., Gorman, R. & Thieleman, K. (2020). Evaluating care farming as a means to care for those in trauma and grief. *Health & place*, 62.

Compitus, K. & Bierbower, S.M. (2024). Cow cuddling: Cognitive considerations in bovine-assisted therapy. *Human-Animal Interactions*, 12 (2024).

Djurskyddsförordning (2019:66).

Djurskyddslag (2018:1192).

Dolecheck, M., Autry, C., Eldridge, L., Loy, D., & Watts, C. (2024). Farm Animal-Assisted Therapy Using Farm Animals for Individuals with Autism Spectrum Disorder. *Therapeutic Recreation Journal*. 58(3), pp.272-291.

Drees, C., Stephan, I. (2021). What they need! What they like! What they can! Wedemark, Germany: Ingrid Stephan, Institute for Social Learning with Animals.

Fine, A.H. (2017). Standing the test of time: Reflecting on the relevance today of Levinson's Pet-Oriented Child Psychotherapy. *Clinical child psychology and psychiatry*, 22 (1), 9–15.

Fine, A.H., Beck, A.M. & Ng, Z. (2019). The State of Animal-Assisted Interventions: Addressing the Contemporary Issues That Will Shape the Future. *International journal of environmental research and public health*, 16 (20).

Galardi, M., De Santis, M., Moruzzo, R., Mutinelli, F. & Contalbrigo, L. (2021). Animal Assisted Interventions in the Green Care Framework: A Literature Review. *International journal of environmental research and public health*, 18 (18).

García-Llorente, M., Rubio-Olivar, R. & Gutierrez-Briceño, I. (2018). Farming for Life Quality and Sustainability: A Literature Review of Green Care Research Trends in Europe. *International journal of environmental research and public health*, 15 (6).

Glenk, L.M. & Foltin, S. (2021). Therapy Dog Welfare Revisited: A Review of the Literature. *Veterinary sciences*, 8 (10), 226.

Glenk, L.M., Kothgassner, O.D., Stetina, B.U., Palme, R., Kepplinger, B. & Baran, H. (2013). Assessing therapy dogs' welfare in animal-assisted interventions. *Journal of veterinary behavior*, 8 (4), e30–e30.

Gorman, R. & Cacciatore, J. (2023). Exploring the Effects of the Human-Animal Relationship on Care-Farms in the Context of Trauma Histories. *Anthrozoös*, 36 (2), 163–177.

Granerud, A. & Eriksson, B.G. (2014). Mental Health Problems, Recovery, and the Impact of Green Care Services: A Qualitative, Participant-Focused Approach. *Occupational therapy in mental health*, 30 (4), 317–336.

Gunnarsson, A.B., Aurin, I.E. & Holmberg, S. (2024). Being in a meaningful context. Nature and animal-assisted activities as perceived by adults with autism. *Australian occupational therapy journal*, 71 (4), 513–526.

Hassink, J., De Bruin, S., Berget, B. & Elings, M. (2017). Exploring the Role of Farm Animals in Providing Care at Care Farms. *Animals (Basel)*, 7 (6).

Hayes, M.E., Hemsworth, L.M., Morrison, R.S., Tilbrook, A.J. & Hemsworth, P.H. (2021). Positive Human Contact and Housing Systems Impact the Responses of Piglets to Various Stressors. *Animals (Basel)*, 11 (6).

Holmberg, S. & Gunnarsson, A.B. (2025). Animal-assisted and nature-based intervention on a farm for young adults with autism and social withdrawal—A one-year follow-up with a socioeconomic approach. *Scandinavian journal of occupational therapy*, 32 (1).

Huhsällningssällskapet. (2026). *Grön Arena*,
<https://hushallningssallskapet.se/tjanster/landsbygd/gron-arena/godkanda-gron-arena-gardar/>, använd 2026-05-20

IAHAIO – International Association of Human-Animal Interaction Organizations.
(2018). *The IAHAIO definitions for animal assisted intervention and guidelines for wellness of animals involved*. White Paper. <https://iahaio.org/wp/wp-content/uploads/2021/01/iahaio-white-paper-2018-english.pdf>, använd 2026-05-13

IAHAIO – International Association of Human-Animal Interaction Organizations.
(2021). *IAHAIO international guidelines on care, training and welfare requirements for farm animals involved in animal assisted interventions*.
<https://iahaio.org/wp/wp-content/uploads/2021/09/publication-fa-final-iahaio-guidelines-for-farm-animals-involved-in-aai.pdf>, använd 2026-05-13

IAHAIO – International Association of Human-Animal Interaction Organizations.
(2026a). *Membership Terms and Conditions*.
<https://iahaio.org/membership-terms-and-conditions/>, använd 2026-05-13

IAHAIO – International Association of Human-Animal Interaction Organizations.

(2026b). *Overview of our member organizations.*

<https://iahaio.org/overview-of-members/>, använd 2026-05-13

Janicka, W., Janicka, K., Masier, P.M., Ziemiańska, A. & Rozempolska-Rucińska, I. (2026). Does a Lack of Early Intensive Socialisation with Humans Exclude Goats from Participating in Animal Assisted Services? *Animals (Basel)*, 16 (4).

Johnson Binder, A., Parish-Plass, N., Kirby, M., Winkle, M., Skwerer, D.P., Ackerman, L., Brosig, C., Coombe, W., Delisle, E., Enders-Slegers, M.-J., Fowler, J.-A., Hey, L., Howell, T., Kaufmann, M., Kienast, M., Kinoshita, M., Ngai, D. & Wijnen, B. (2024). Recommendations for uniform terminology in animal-assisted services (AAS). *Human-Animal Interactions*, 12 (1).

Jordbruksverket. (2021). *Långa tidsserier - Basstatistik om jordbruket åren 1866-2020.*

<https://jordbruksverket.se/om-jordbruksverket/jordbruksverkets-officiella-statistik/jordbruksverkets-statistikrapporter/statistik/2021-08-16-langa-tidsserier---basstatistik-om-jordbruket-aren-1866-2020>, använd 2026-04-29

Jordbruksverket. (2026). *Lantbruksdjur och hästar.*

<https://jordbruksverket.se/djur/lantbruksdjur-och-hastar>, använd 2026-04-29

Kinoshita, M. & Kaufmann, M. (2023). Ensuring Animal Well-Being in Animal-Assisted Service Programs: Ethics Meets Practice Learning at Green Chimneys. *Human-Animal Interactions*, 2023.

Leck, C., Evans, N. & Upton, D. (2014). Agriculture – Who cares? An investigation of ‘care farming’ in the UK. *Journal of rural studies*, 34, 313–325.

Leck, C., Upton, D. & Evans, N. (2015). Growing well-beings: The positive experience of care farms. *British journal of health psychology*, 20 (4), 745–762.

Levinson, B. M. (1962). The dog as a "co-therapist". *Mental Hygiene*. New York, 46, 59–65.

Loukaki, K., Koukoutsakis, P., & Kostomitsopoulos, N. (2017). Animal welfare issues on the use of rabbits in an animal assisted therapy program for children. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 61(3), 220–225.

- Malariková, L., Machová, K., Svobodová, I., Prochazková, R., & Makovcová, A. (2023). The effects of a non-school setting on quantity and quality of biology knowledge of primary students – A pilot study. *PLoS ONE*, 18(4).
- Mallon, G.P. (1994). Cow as co-therapist: Utilization of farm animals as therapeutic aides with children in residential treatment. *Child & adolescent social work journal*, 11 (6), 455–474.
- Masier, P.M., Ziemiańska, A., Janicka, K., Janicka, W., Wójcik, M. & Rozempolska-Rucińska, I. (2026). Tactile Preferences in Goats: Implications for Animal-Assisted Interventions. *Animals (Basel)*, 16 (5).
- Meints, K., Brelsford, V.L., Dimolareva, M., Maréchal, L., Pennington, K., Rowan, E. & Gee, N.R. (2022). Can dogs reduce stress levels in school children? effects of dog-assisted interventions on salivary cortisol in children with and without special educational needs using randomized controlled trials. *PloS one*, 17 (6).
- Mellor, D. & Beausoleil, N. (2015). Extending the “Five Domains” model for animal welfare assessment to incorporate positive welfare states. *Animal welfare*, 24 (3), 241–253.
- Munoz, C.A., Coleman, G.J., Hemsworth, P.H., Campbell, A.J.D. & Doyle, R.E. (2019). Positive attitudes, positive outcomes: The relationship between farmer attitudes, management behaviour and sheep welfare. *PloS one*, 14 (7).
- Murray, J., Wickramasekera, N., Elings, M., Bragg, R., Brennan, C., Richardson, Z., Wright, J., Llorente, M.G., Cade, J., Shickle, D., Tubeuf, S. & Elsey, H. (2019). The impact of care farms on quality of life, depression and anxiety among different population groups: A systematic review. *Campbell systematic review*, 15 (4).
- Novotná, V., Zítek, Š., Procházková, R., Machová, K. & Svobodová, I. (2025). The Effect of Farm-Animal-Assisted Education on Memory Retention in Elementary School Children: An Exploratory Study. *Anthrozoös*, 38 (1), 61–74.
- O’Haire, M.E. (2017). Research on animal-assisted intervention and autism spectrum disorder, 2012-2015. *Applied developmental science*, 21 (3), 200–216.
- Olsen, C., Pedersen, I., Bergland, A., Enders-Slegers, M.-J., Patil, G. & Ihlebæk, C. (2016). Effect of animal-assisted interventions on depression, agitation and quality of life in nursing home residents suffering from cognitive impairment or dementia: a cluster randomized controlled trial. *International journal of geriatric psychiatry*, 31 (12), 1312–1321.

- Overbey, T.A., Diekmann, F. & Lekies, K.S. (2023). Nature-based interventions for vulnerable youth: a scoping review. *International journal of environmental health research*, 33 (1), 15–53.
- Pedersen, I., Ihlebæk, C. & Kirkevold, M. (2012b). Important elements in farm animal-assisted interventions for persons with clinical depression: a qualitative interview study. *Disability and rehabilitation*, 34 (18), 1526–1534.
- Pedersen, I., Martinsen, E.W., Berget, B. & Braastad, B.O. (2012a). Farm Animal-Assisted Intervention for People with Clinical Depression: A Randomized Controlled Trial. *Anthrozoös*, 25 (2), 149–160.
- Predatory Journals. (2025). *Is MDPI predatory?*
<https://www.predatoryjournals.org/news/is-mdpi-predatory>, använd 2026-05-19
- Rault, J.-L., Bateson, M., Boissy, A., Forkman, B., Grinde, B., Gyax, L., Harfeld, J.L., Hintze, S., Keeling, L.J., Kostal, L., Lawrence, A.B., Mendl, M.T., Miele, M., Newberry, R.C., Sandøe, P., Špinko, M., Taylor, A.H., Webb, L.E., Whalin, L. & Jensen, M.B. (2025). A consensus on the definition of positive animal welfare. *Biology letters*, 21 (1), 20240382.
- Rushen, J., Taylor, A.A. & de Passillé, A.M. (1999). Domestic animals' fear of humans and its effect on their welfare. *Applied animal behaviour science*, 65 (3), 285–303.
- Sargsyan, A., Beebe, L.H., Horn, F. & Thomas, S. (2025). Exploring the Perceptions of Individuals with Traumatic Brain Injury Participating in Animal-Assisted Therapy with Domesticated Ducks. *Journal of integrative and complementary medicine*, 31 (11), 997–1004.
- Schmid, P., Nauss, C., Jauch-Ederer, C., Prinz, P., Kordeuter, A.L., Tschöke, S. & Uhlmann, C. (2025). “The Sheep Did It Again”: Replication of Animal-Assisted Treatment in Psychiatric Inpatients with Substance Use Disorder and Borderline Personality Disorder in a Randomized Controlled Trial. *Healthcare (Basel)*, 13 (21).
- Schmid, P., Nauss, C., Jauch-Ederer, C., Prinz, P., Tschöke, S. & Uhlmann, C. (2024). Can sheep help to improve positive emotions, mindfulness, and self-efficacy expectancy? A pilot study of animal-assisted intervention as an enhanced CBT-based therapy for substance use disorders. *Frontiers in psychiatry*, 15.
- Scholl, S., Grall, G., Petzl, V., Röthler, M., Slotta-Bachmayr, L. & Kotrschal, K. (2008). Behavioural Effects of Goats on Disabled Persons. *Therapeutic Communities: the International Journal for Therapeutic and Supportive Organizations*. 29. 297-309.

Schramm, E., Breuninger, C., Wohlfarth, R., Elsaesser, M., Piosczyk, H. & Fangmeier, T. (2022). Effectiveness of Nature- and Animal Assisted Mindfulness for Relapse Prevention in Depressed Patients With a History of Childhood Maltreatment. *Frontiers in psychiatry*, 13.

Shimizu, N., Ohe, S., Asano, K., & Ishida, M. (2024). Effects of a One-Day Experiential Sheep-Rearing Experience on Motivation, Anxiety, and Frontal Lobe Brain Activity in Patients with Chronic Psychiatric Disorders: A Crossover Pilot Study. *Psychiatry international (Basel)*, 5 (2), 134–153.

Simonato, M., De Santis, M., Contalbrigo, L., De Mori, B., Ravarotto, L. & Farina, L. (2020). The Three R's as a Framework for Considering the Ethics of Animal Assisted Interventions. *Society & animals*, 28 (4), 395–419.

Shimizu, N., Yamazaki, C., Asano, K., Ohe, S. & Ishida, M. (2023). Non-randomized controlled trial examining the effects of livestock on motivation and anxiety in patients with chronic psychiatric disorders. *SAGE open medicine*, 11, 20503121231175291.

Smith, S., Dell, C.A., Claypool, T., Chalmers, D. & Khalid, A. (2023). Case report: A community case study of the human-animal bond in animal-assisted therapy: the experiences of psychiatric prisoners with therapy dogs. *Frontiers in psychiatry*, 14.

Součková, M., Frühauf Kolářová, M., Příbylová, L., Kováčová, K. & Zeman, M. (2026). When touch is stressful: acute endocrine and behavioral responses of domestic rabbits to unfamiliar human handling. *Frontiers in veterinary science*, 13.

Součková, M., Příbylová, L., Jurčová, L. & Chaloupková, H. (2023). Behavioural reactions of rabbits during AAI sessions. *Applied animal behaviour science*, 262.

Součková, M., Příbylová, L., Kolářová, M.F., Vostrá-Vydrová, H. & Chaloupková, H. (2025). The influence of an unfamiliar person's presence on shelter use, feeding, and exploratory behavior in domestic rabbits during animal-assisted interventions. *Applied animal behaviour science*, 291.

Suba-Bokodi, É., Nagy, I. & Molnár, M. (2022). Changes in the Stress Tolerance of Dwarf Rabbits in Animal-Assisted Interventions. *Applied sciences*, 12 (14).

Suba-Bokodi, É., Nagy, I. & Molnár, M. (2024). The Impact of Transportation on the Cortisol Level of Dwarf Rabbits Bred to Animal-Assisted Interventions. *Animals (Basel)*, 14 (5).

Sveriges 3R-center. (2026). *Faktablad: etiska teorier*, https://3r.gratisiskolan.se/files/Etiska_teorier.pdf, använd 2026-05-25

Tágata F., Marcos A.O., & Poletto, R. (2026). Aromatherapy as an environmental tool for improving the welfare of horses during the equine-assisted therapy sessions. *Revista brasileira de zootecnia*, 55.

Tallet, C., Sy, K., Prunier, A., Nowak, R., Boissy, A. & Boivin, X. (2014). Behavioural and physiological reactions of piglets to gentle tactile interactions vary according to their previous experience with humans. *Livestock science*, 167 (1), 331–341

Temesi, A., Kubinyi, E., Pogány, Á., Babarczy-Bereczky, B.M. & Miklósi, Á. (2024). Comparing the mental effects of interacting with farm animals and walking in a botanical garden. *PloS one*, 19 (10).

Turner, D.C. (2025). The role of animal behavior studies in animal-assisted services. *Applied animal behaviour science*, 282.

Zítek, Š., Machová, K., Procházková, R., Vaníčková, Z. & Svobodová, I. (2025). Hair cortisol assessment of equine assisted therapy horses: Assessing long-term welfare and influencing management factors. *Applied animal behaviour science*, 285.

Bilaga 1

Databas/sökkatalog	Sökord	Filter	Antal artiklar i sökresultat	Artiklar valda	Datum för sökning
Primo	Farm animal AND welfare AND animal assisted interventions OR farm animal AND wellbeing AND animal assisted therapy	Vetenskapligt granskade	38	10	8/4
	Farm animal AND welfare AND animal assisted therapy OR farm animal AND wellbeing AND animal assisted interventions	Vetenskapligt granskade	50	3	8/4
	Animal assisted therapy AND sheep OR animal assisted intervention AND sheep	Vetenskapligt granskade Publicerade 2000-2026	195	5	14/4
	Animal assisted therapy AND farm	Vetenskapligt granskade	132	9	16/4
	Animal assisted therapy AND goat OR animal assisted intervention AND goat	Vetenskapligt granskade	55	1	16/4
	Animal assisted therapy AND chicken OR animal assisted intervention AND chicken	Vetenskapligt granskade	90	0	16/4
	Animal assisted therapy AND rabbit OR animal assisted intervention AND rabbit	Vetenskapligt granskade Publicerade 2000-2026	401	5	16/4
	Animal assisted therapy AND cow OR animal assisted intervention AND cow	Vetenskapligt granskade	113	2	16/4
	Animal assisted therapy AND pig OR animal assisted intervention AND pig	Vetenskapligt granskade	590	0	22/5
Web of Science	Farm animal welfare AND animal assisted interventions OR farm animal wellbeing AND animal assisted interventions OR farm animal welfare		143	1	9/4

	AND animal assisted therapy OR farm animal wellbeing AND animal assisted therapy OR animal welfare AND green care				
	Animal assisted therapy AND sheep OR animal assisted intervention AND sheep	Vetenskaplig artikel Publicerad 2000-2026 Ämnen: Agriculture, communication, zoology, behavioral sciences, psychology, rehabilitation, sociology, social issues	270	0	16/4
	Animal assisted therapy AND goat OR animal assisted intervention AND goat	Vetenskaplig artikel Publicerad 2000-2026 Ämnen: Agriculture, communication, zoology, behavioral sciences, psychology, rehabilitation, sociology, social issues	181	0	16/4
	Animal assisted therapy AND chicken OR animal assisted intervention AND chicken	Vetenskaplig artikel Publicerad 2000-2026 Ämnen: Agriculture, communication, zoology, behavioral sciences, psychology, rehabilitation, sociology, social issues	189	0	16/4
	Animal assisted therapy AND rabbit OR animal assisted intervention AND rabbit	Vetenskaplig artikel Publicerad 2000-2026 Ämnen: Agriculture,	214	1	16/4

		communication, zoology, behavioral sciences, psychology, rehabilitation, sociology, social issues			
	Animal assisted therapy AND cow OR animal assisted intervention AND cow	Vetenskaplig artikel Publicerad 2000-2026 Ämnen: Agriculture, communication, zoology, behavioral sciences, psychology, rehabilitation, sociology, social issues	436	1	16/4
	Animal assisted therapy AND pig OR animal assisted intervention AND pig	Agriculture, communication, zoology, behavioral sciences, psychology, rehabilitation, sociology, social issues, nursing, psychiatry	783	0	22/5
Scopus	Farm animal welfare AND animal assisted therapy OR farm animal wellbeing AND animal assisted therapy OR farm animal welfare AND animal assisted intervention OR farm animal wellbeing AND animal assisted intervention		7	1	9/4
	Animal assisted therapy AND sheep OR animal assisted intervention AND sheep	Ämne: agricultural and biological sciences, social sciences, psychology	45	0	16/4
	Animal assisted therapy AND goat OR animal assisted intervention AND goat	Ämne: agricultural and biological sciences, social sciences, psychology	18	1	16/4
	Animal assisted therapy AND chicken	Ämne: agricultural and	12	0	16/4

	OR animal assisted intervention AND chicken	biological sciences, social sciences, psychology			
	Animal assisted therapy AND rabbit OR animal assisted intervention AND rabbit	Ämne: agricultural and biological sciences, social sciences, psychology, veterinary, neuroscience	102	0	16/4
	Animal assisted therapy AND cow OR animal assisted intervention AND cow	Ämne: agricultural and biological sciences, social sciences, psychology, veterinary, neuroscience	83	0	16/4
	Animal assisted therapy AND pig OR animal assisted intervention AND pig	Ämne: agricultural and biological sciences, social sciences, veterinary, psychology, health professions, nursing	72	0	22/5

Bilaga 2

Författare, publiceringsår	Land	Studiens syfte	Djurslag i fokus/nämnda	Fokus djurvälstånd
Gorman & Cacciatore, 2023	USA	Påverkan av grön omsorg på människor med trauma	Häst, get, gris, katt	Nämns i diskussion
Turner, 2025	Schweiz	Översikt av etologi och djurvälstånd inom AAI	?	Ja
Kinoshita & Kauffman, 2023	USA	Diskussion av djurvälstånd i praktiken på en grön omsorgsgård	?	Ja
Sargsyan <i>et al.</i> , 2025	USA	Påverkan av AAI på människor med hjärnskador	Anka/and	Nej
Janicka <i>et al.</i> , 2026	Polen	Beteende hos getter, lämplighet för AAI	Get	Ja
Masier <i>et al.</i> , 2026	Polen	Beteende hos getter, fysisk kontakt	Get	Ja
Compitus & Bierbower, 2024	USA	Påverkan av AAI med kor	Nötkreatur	Ja
Suba-bokodi <i>et al.</i> , 2024	Ungern	Stress hos AAI-kaniner vid transport	Kanin	Ja
Suba-bokodi <i>et al.</i> , 2022	Ungern	Stress hos AAI-kaniner	Kanin	Ja
Součková <i>et al.</i> , 2026	Tjeckien	Stress av beröring hos kaniner	Kanin	Ja
Součková <i>et al.</i> , 2023	Tjeckien	Beteende hos kaniner under AAI	Kanin	Ja
Součková <i>et al.</i> , 2025	Tjeckien	Påverkan på kaniners beteende av okänd persons närvaro	Kanin	Ja
Loukaki <i>et al.</i> , 2010	Grekland	Påverkan på kaniners välfärd i AAI med barn	Kanin	Ja
Berget & Grepperud, 2011	Norge	Uppfattning om effektivitet av AAI hos vårdpersonal	?	Nej
Galardi <i>et al.</i> , 2021	Italien	Litteraturoversikt över grön omsorg	?	Ja
García-Llorente <i>et al.</i> , 2018	Spanien	Litteraturoversikt över europeisk forskning inom grön omsorg	?	Nej
Murray <i>et al.</i> , 2019	Storbritannien	Litteraturoversikt över grön omsorgs påverkan på människor	?	Nej
Iancu <i>et al.</i> , 2015	Nederländerna	Litteraturoversikt över grön omsorgs påverkan på människor	?	Nej
Temesi <i>et al.</i> , 2024	Ungern	Jämförelse av lantbruksdjur och botanisk trädgård för friska personers välmående	Get	Nej
Pedersen <i>et al.</i> , 2012a	Norge	Påverkan av grön omsorg på patienter med depression	Nötkreatur	Nej
Pedersen <i>et al.</i> , 2012b	Norge	Påverkan av grön omsorg på patienter med depression	Nötkreatur	Nej
Berget <i>et al.</i> , 2011	Norge	Påverkan av grön omsorg på patienter med psykiska sjukdomar	Nötkreatur	Nej

Berget <i>et al.</i> , 2023	Norge	Påverkan på friska personers oxytocin- och stressnivåer vid djurinteraktion	Nötkreatur	Nej
Gunnarsson <i>et al.</i> , 2024	Sverige	Påverkan av grön omsorg för personer med autism	Får, höns, häst, hund/katt, kanin, nötkreatur, gris	Nej
Holmberg & Gunnarsson, 2025	Sverige	Uppföljning 1 år efter grön omsorg för personer med autism	Får, höns, häst, hund/katt, kanin, nötkreatur, gris	Nej
Dolecheck <i>et al.</i> , 2024	USA	Påverkan av grönomsg på personer med autism	Get, häst	Nej
Scholl <i>et al.</i> , 2008	Österrike	Påverkan av AAI med getter på funktionshindrade	Get	Nej
Schmid <i>et al.</i> , 2024	Tyskland	Påverkan av AAI med får på psykisk hälsa	Får	Nej
Schmid <i>et al.</i> , 2025	Tyskland	Påverkan av AAI med får på psykisk hälsa	Får	Delvis
Berget <i>et al.</i> , 2008	Norge	Påverkan av grön omsorg för personer med psykiska sjukdomar	Nötkreatur, får, häst	Nej
Granerud & Eriksson, 2014	Norge	Påverkan av grön omsorg för personer med psykiska sjukdomar	Höns, kanin, får, nötkreatur, häst	Nej
Shimizu <i>et al.</i> , 2024	Japan	AAI med får för personer med kroniska psykiska sjukdomar	Får	Nej
Shimizu <i>et al.</i> , 2023	Japan	AAI med får för personer med kroniska psykiska sjukdomar	Får	Nej
Berget <i>et al.</i> , 2007	Norge	AAI med lantbruksdjur för personer med psykiska sjukdomar	Nötkreatur, får, häst	Nej
Cacciatore <i>et al.</i> , 2020	USA	Påverkan av grön omsorg för personer med trauma och sorg	Häst, åsna, gris, får, get, hund/katt	Nej
Schramm <i>et al.</i> , 2022	Tyskland	Förebygga återfall av depression med natur- och lantgårdsbaserade insatser	Får	Nej
Mallon, 1994	USA	AAI med lantbruksdjur och barn	Får, häst, kanin, gris, nötkreatur, get,	Nej
Novotná <i>et al.</i> , 2025	Tjeckien	AAE med lantbruksdjur för inläring hos elever	Häst, får, get, gris, kanin, höns	Nej
Malariková <i>et al.</i> , 2023	Tjeckien	AAE med lantbruksdjur för inläring hos elever	Nötkreatur, get, höns	Delvis
Downes <i>et al.</i> , 2016	Australien	Litteraturoversikt över grön omsorg för barn på fosterhem	?	Nej
Overbey <i>et al.</i> , 2023	USA	Litteraturoversikt över naturbaserade insatser för barn	?	Nej
Ameli <i>et al.</i> , 2023	Tyskland	Enkätstudie om djurvälstånd inom AAI	?	Ja

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

JA, jag, Olivia Brandberg Josefsson har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.